

Bemærkninger til forslaget

I 2006 udbetalte Århus Kommune efter folkeoplysningsloven omkring 140.000 kr. til Foreningen Lighed og Broderskab, som anvendte midlerne til husleje, børne- og ungdomsaktiviteter og koranskole. Dette var på trods af, at foreningens medlemmer opfordrer muslimer til ikke at stemme eller stille op til byråds- og folketingsvalg, idet man henviser til, at det er uislamisk. Forslagsstillerne finder det stødende mod de grundlæggende tanker bag folkeoplysning, at man i Danmark, hvor man har en lang tradition for demokrati og folkeoplysning, skal bruge skatte kroner på en religiøs organisation, der ikke anerkender demokratiet, og som opfordrer medlemmer til boykot af dette. Det er på denne baggrund, forslagsstillerne ønsker folkeoplysningsloven præciseret, så religiøs forkyndelse ikke kan være et gyldigt formål at få folkeoplysningsmidler til. Baggrunden for forslaget er, at en socialdemokratisk byråds kandidat ifølge JP Århus den 8. april 2006 råbte vagt i gevær efter kommunalvalgkampen i 2005, hvor valgdeltagelsen havde været historisk lav i Gellerupområdet. Han opfordrede Århus Kommune til at standse udbetalingerne til foreningen, som havde konfronteret ham under valgkampen og dér sagt, at det var uislamisk at deltage i valget. Kandidaten sagde dengang, at foreningen ødelagde alt det gode integrationsarbejde, som mange andre foreninger lagde i området.

Forslagsstillerne tilslutter sig denne bekymring og fremhæver det groteske i, at vi med folkeoplysningsmidler støtter en udstødelse af de muslimer, der gerne vil være demokrater, ved at give penge til de bedehuse, der prædiker for en tilværelse som i Mellemøsten. Der er således behov for, at loven præciseres, så disse bedehuse ikke opnår tilskud.

Århus Byråd har efterfølgende vedtaget, at der ikke gives penge fra folkeoplysningspuljen til religiøse foreninger. Det står efter beslutningen ikke helt klart, i hvilken udstrækning en forening må bevæge sig ind på aktiviteter med et religiøst indhold, idet dette vil kræve en konkret vurdering, som folkeoplysningsudvalget må foretage fra gang til gang. Men beslutningen viser, at man i stigende omfang oplever problemer

med muslimske sammenslutninger, der ønsker at anvende folkeoplysningsmidler til religiøse formål, herunder altså formål, der er direkte i strid med de demokratiske grundbetingelser.

Efterfølgende har en brugergruppe i Århus Kommunes folkeoplysningsudvalg udtalt, at der skal være en systematisk kontrol af de foreninger, der modtager penge. Gruppen, som bl.a. består af aftenskoler, idrætsforeninger og handicaporganisationer, vil have strammet reglerne, så det bl.a. sikres, at religiøse foreninger ikke får kommunalt tilskud til bøn og gudsdyrkelse, som efter forslagsstillerens opfattelse ikke bør være et folkeoplysningsanliggende. Rapporten anbefaler således konkret, at tilskuddet reduceres, såfremt der er tale om gudsdyrkelse. I forbindelse med denne anbefaling blev det klart, at Århus Kommune fortolkede folkeoplysningsloven anderledes end en række andre kommuner, herunder København, som anser fredagsbøn for gudsdyrkelse og derfor ikke giver støtte til moskeer gennem folkeoplysningsloven.

Århus Kommune har efterfølgende ændret sin praksis på linje med, hvad der kendes fra Københavns Kommune. Dette understreger imidlertid blot behovet for at præcisere i loven, at der ikke kan gives penge til gudsdyrkelse, som i de konkrete tilfælde særlig har syntes at være muslimske bedehuse.

Der findes allerede i dag en række muligheder for at finansiere frikirker, herunder mulighed for momsfrigtagelse og andre gunstige økonomiske vilkår. Bevægelser eller foreninger, hvor forkyndelsen af religion indgår som det bærende element, skal derfor fremover afskæres fra at modtage folkeoplysningsmidler. Sådanne religiøse foreninger må henvises til her, således at folkeoplysningsmidler fastholdes til folkeoplysende virksomhed – de skal ikke finansiere religiøs forkyndelse. Her tænkes naturligvis ikke på eksempelvis spejderbevægelserne el. lign., hvor en aftenbøn el. lign. kan afrunde en dags aktiviteter. Der tænkes specifikt på de foreninger og sammenslutninger, som har den religiøse forkyndelse i hovedfokus, sådan som det bl.a. har været set med Foreningen Lighed og Broderskab i Århus.